
Navashakti Dhyanam

नवशक्तिध्यानम्

Document Information

Text title : Navashakti Dhyanam

File name : navashaktidhyAnam.itx

Category : devii, devI, nava, dhyAnam, sangraha

Location : doc_devii

Transliterated by : Durga Sharma

Proofread by : Durga Sharma

Description/comments : Notes by Durga Sharma

Source : manonmanI yantra pUjA krama

Latest update : July 10, 2026

Send corrections to : sanskrit at cheerful dot c om

This text is prepared by volunteers and is to be used for personal study and research. The file is not to be copied or reposted without permission, for promotion of any website or individuals or for commercial purpose.

Please help to maintain respect for volunteer spirit.

Please note that proofreading is done using Devanagari version and other language/scripts are generated using **sanscript**.

July 10, 2026

sanskritdocuments.org

नवशक्तिध्यानम्

॥ १. वामाध्यानम् ॥

बालेन्दुकोटिधवलां बिम्बोष्ठीं चारुलोचनाम् ।
मन्दस्मितमुखीं देवीं मन्दारकुसुमप्रभाम् ॥
पद्मपाशधरां वन्दे मुक्ताहारविभूषिताम् ।
वामदेवाङ्कसंस्थां तां वामां वामार्थदायिनीम् ॥

॥ २. ज्येष्ठाध्यानम् ॥

तप्तहेमप्रतीकाशां त्रैलोक्यश्रियमीश्वरिम् ।
रत्नमञ्जीरनिनदां रत्नकाञ्चीविराजिताम् ॥
अक्षमालां सुधाग्रन्थं वराभीतिं च बिभ्रतीम् ।
ज्ञानगर्भां जगद्वन्द्यां ज्येष्ठां वन्दे शिवप्रियाम् ॥

॥ ३. रौद्रीध्यानम् ॥

जपाकुसुमसङ्काशां विद्युदर्चिर्विभास्वराम् ।
भ्रुकुटीकुटिलालोलां भैरवीभावशालिनीम् ॥
त्रिशूलपरशुं बिभ्रत् खड्गं रक्तोत्पलं तथा ।
रौद्रीं रौद्रप्रशमनीं वन्दे रुद्रहृदिस्थिताम् ॥

॥ ४. कालीध्यानम् ॥

नीलनीरदसङ्काशां कालमेघसमद्युतिम् ।
मुक्तकेशीं महाघोरां मुण्डमालाविभूषिताम् ॥

खट्वाङ्गकपालसंयुक्तां करालास्यां दिगम्बराम् ।
कालकालप्रियां वन्दे कालीं कालविनाशिनीम् ॥

॥ ५. कालविकारिणीध्यानम् ॥

धूम्रनीलनिभां देवीं कालचक्रप्रवर्तिनीम् ।
क्षणलवमुहूर्तादिकालतत्त्वैकशालिनीम् ॥
पाशाङ्कुशधरां शान्तां चन्द्ररेखाविभूषिताम् ।
कालविकारिणीं वन्दे विश्वसंहारकारिणीम् ॥

॥ ६. बलविकारिणीध्यानम् ॥

अरुणार्कप्रतीकाशां वीरशक्तिविराजिताम् ।
रत्नकिरीटसंयुक्तां दिव्यभूषणभूषिताम् ॥
गदाशक्तिधनुर्बाणान् बिभ्रतीं भुजचतुष्टयैः ।
बलविकारिणीं वन्दे दर्पदावानलोपमाम् ॥

॥ ७. बलप्रमथनीध्यानम् ॥

शुद्धस्फटिकसङ्काशां सिंहगामिनिमद्भुताम् ।
दीप्तदंष्ट्रां विशालाक्षीं ज्वालामालाविराजिताम् ॥
खड्गखेटकवज्राढ्यां दैत्यदर्पनिषूदिनीम् ।
बलप्रमथनीं वन्दे भैरवीशक्तिविग्रहाम् ॥

॥ ८. सर्वभूतदमनीध्यानम् ॥

मरकतद्युतिसम्पन्नां शीतांशुकिरणोज्ज्वलाम् ।
नागहारलसत्कण्ठीं दिव्यगन्धानुलेपनाम् ॥
पाशाङ्कुशधरां देवीं सर्वभूतवशङ्करीम् ।
भूतप्रेतपिशाचघ्नीं वन्दे भूतदमनीं शिवाम् ॥

॥ ९. मनोन्मनीध्यानम् ॥

शुद्धस्फटिकसङ्काशां शरच्चन्द्रनिभाननाम् ।
त्रिलोचनां चतुर्बाहुं चन्द्रचूडां मनोहराम् ॥
अक्षमालां सुधापद्मं वराभीतिं च बिभ्रतीम् ।
श्वेतपद्मसमासीनां वामदेवाङ्कसंस्थिताम् ॥
चिदाकाशैकनिलयां निर्विकल्पां निरामयाम् ।
मनोन्मनीं महाशक्तिं वन्दे चिन्मात्रविग्रहम् ॥

॥ बालिकाध्यानम् ॥

बालार्ककोटिसङ्काशां बालेन्दुशकलाननाम् ।
मन्दस्मितमुखीं दिव्यां बालभावप्रकाशिनीम् ॥
पाशाङ्कुशवराभीतिधारिणीं चारुभूषणाम् ।
नवरत्नकिरीटाढ्यां ध्यायेद्बालिकमीश्वरिम् ॥

अन्य शक्तिध्यानानि

॥ कर्माध्यानम् ॥

सिन्दूरारुणसङ्काशां कर्मबीजैकजीवनीम् ।
चतुर्बाहुं त्रिनयनां सर्वयज्ञप्रवर्तिनीम् ॥
अक्षमालां पुस्तकं च वराभीतिं च बिभ्रतीम् ।
जगत्क्रियामयीं देवीं कर्मा वन्दे सनातनीम् ॥

॥ प्रशान्तिकाध्यानम् ॥

शारदाम्भोदसङ्काशां पूर्णचन्द्रनिभाननाम् ।
प्रसन्नवदनां देवीं शान्तिसारैकविग्रहम् ॥
श्वेतपद्मसमासीनां मुक्ताहारविराजिताम् ।
अभयं वरदं धत्ते प्रशान्तीं परमां भजे ॥

॥ मुक्तमालाध्यानम् ॥

शुद्धस्फटिकसङ्काशां मुक्ताहारशतावृताम् ।
मुक्ताफललसत्कर्णां मुक्ताकुण्डलमण्डिताम् ॥
मुक्तमालां करे धृत्वा सुधाकुम्भं तथापरम् ।
मोक्षलक्ष्मीस्वरूपां तां मुक्तमालां नमाम्यहम् ॥

॥ परमिताध्यानम् ॥

अरुणारुणसङ्काशां कोटिसूर्यसमप्रभाम् ।
त्रिनेत्रां चारुवदनां सर्वालङ्कारभूषिताम् ॥
इक्षुचापं पुष्पबाणं पाशाङ्कुशधरां शिवाम् ।
रत्नसिंहासनोपेतां परमितां विचिन्तयेत् ॥
ब्रह्मविष्णुहराधारां चिदानन्दैकविग्रहम् ।
सर्वविद्यामयीं देवीं परमितां भजाम्यहम् ॥

॥ त्रिपदीध्यानम् ॥

विद्युल्लतासमाभासां त्रिपदब्रह्मरूपिणीम् ।
त्रिनेत्रां त्रिगुणातीतां त्रिवेदार्थप्रकाशिनीम् ॥
त्रिशक्तिसारसम्पूर्णां त्रिलोक्यैकरणेश्वरीम् ।
त्रिपदीं परमां देवीं ध्यायेच्चिन्मयविग्रहम् ॥

Notes:

Shiva has five faces, and one of them is Vamadeva (वामदेव). Every form of Shiva has many Shaktis that represent different divine powers such as Iccha Shakti, Jnana Shakti, and Kriya Shakti. In the same way, the Vamadeva aspect of Shiva has nine divine Shaktis.

These nine Shaktis are वामा, ज्येष्ठा, रौद्री, काली, कालविकारिणी, बलविकारिणी, बलप्रमथनी, सर्वभूतदमनी, and मनोन्मनी.

These Shaktis are connected with the famous Vamadeva Mantra that is recited during Mala Samskara and other Shaiva rituals.

नमो वामदेवाय नमो ज्येष्ठाय नमः श्रेष्ठाय नमो रुद्राय नमः कालाय नमः
कलविकरणाय नमो बलविकरणाय नमो बलाय नमो बलप्रमथनाय नमः
सर्वभूतदमनाय नमो मनोन्मनाय।

From this mantra the names of the nine Shaktis are derived. वामदेव becomes वामा. ज्येष्ठ becomes ज्येष्ठा. रुद्र becomes रौद्री. काल becomes काली. कलविकरण becomes कालविकारिणी. बलविकरण becomes बलविकारिणी. बलप्रमथन becomes बलप्रमथनी. सर्वभूतदमन becomes सर्वभूतदमनी. मनोन्मन becomes मनोन्मनी.

These nine Shaktis are the Anga Devatas and Anga Devis of Vamadeva. They reside in the Vamadeva Yantra and are worshipped as the divine powers of the Vamadeva aspect of Shiva.

The complete iconography of these Shaktis is not available today because their individual Dhyana Shlokas are not widely preserved. The Vamadeva tradition is not as well known as some other Shaiva traditions, and many old ritual texts have been lost over time.

Among these nine Shaktis, मनोन्मनी is regarded as the principal Shakti of Vamadeva.

In the Vamadeva Yantra the nine Shaktis are arranged on a white lotus. वामा resides in the east. ज्येष्ठा resides in the southeast. रौद्री resides in the south. काली resides in the southwest. कालविकारिणी resides in the west. बलविकारिणी resides in the northwest. बलप्रमथनी resides in the north. सर्वभूतदमनी resides in the northeast. मनोन्मनी resides in the centre.

The first eight Shaktis occupy the eight petals of the lotus and govern the eight directions. मनोन्मनी, who is the supreme Shakti of Vamadeva, resides with वामदेव at the bindu in the centre of the lotus.

The Shaiva Agamas also describe these nine Shaktis as residing in Shuddhavidya Tattva, one of the pure realms of Shaiva philosophy.

Although the names appear in the Yajurveda, it is the Shaiva Agamas, especially the Kamika Agama, the Karana Agama, and later ritual manuals such as the Soma Shambhu Paddhati, that clearly arrange them as the Navashaktis or the Nine Shaktis.

During the worship of the Panchasana, the five tiered spiritual throne of Shiva, the Vamadeva Mantra governs the Lotus Seat. The Agamas describe these nine Shaktis as the presiding female deities of the nine directions and the nine petals surrounding the divine energy of वामदेव.

These Shaktis belong specifically to the वामदेव aspect of Shiva. They should not be understood as the attendants of Shiva in general. Each of the five faces of Shiva has its own divine powers, Shaktis, and sacred forms.

According to some later Shaiva and Tantric traditions, the eight outer Shaktis are also identified with the eight Matrikas. Their corresponding Bhairavas are identified with the Ashta Bhairavas, although this interpretation is not described in the same way in every Shaiva scripture.

These dhyAna shlokas are from मनोन्मनी यन्त्र पूजा क्रम.

Encoded, proofread, and notes by Durga Sharma

——
Navashakti Dhyanam

pdf was typeset on July 10, 2026

——
Please send corrections to sanskrit@cheerful.com

